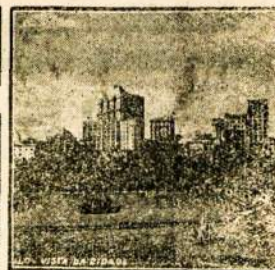

LIETUVIŠ

Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIŠ“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764,
São Paulo.

JORNAL LITHUANO
Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas. Leidžia Spaudos D-ja „šviesa“
Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.
Užsienin: metams — 20\$000 pusei metu 10\$000. Atsk. numeris 300 reis.

Redaguoja
St. Vancevičius

7-ti METAI.

SÃO PAULO, 1935 m. Spalio - Otubro mėn. 28 d.

NR. 43 (355)

Kaip buvo sulaužytos Liet. Konsulato exteritorialinės teisės.

Spalio 19 dieną, staiga mirus šiuo Konsulo pareigas B. Steponaitiui, blogos valios žmonėms vadovaujant, buvo sulaužytos Lietuvos Konsulato S. Paulio exteritorialinės teisės.

Šeštadienį, apie 9 val. iš ryto Konsulato tarnautojas, atsargos kapitonas p. J. Čiuvinskas gavo telefonu žinią, kad savo bute nusizudė Konsulas B. Steponaitis. Tuoj tuojau nuvykęs į namams vietą jau rado policiją, kuri išlaužė B. Steponaitio buto duris. Steponaitis jau buvo miręs. Jo kūnas buvo atidrotais balzamuot.

P. J. Čiuvinskas, atlikęs svarbesnius reikalus policijoj, atvyko į Konsulatą ir tuojau išaušė su automobilium Konsulato kurjerį A. Simbolį pas visus lietuvių mokytojus, prašydamas juos su rinkti Konsulatui, aptariami dienų įvykiu. Taip pat buvo pakviesti „Lietuvių“ ir „šviesos“ redaktoriai bei keli organizacijų atstovai. Visi pakviestieji į Konsulatą susirinko apie 2 val., išskyrus mok. Naliivaiką ir mok. Korsaką, kurių kurjeris nerado namuose.

J. Čiuvinskas skubiai išvyksta išsiųsti telegramas, prašydamas susirinkusiųjų neišsiskirstyti, kol jis grįšias. Vos jam išvykus, į Konsulatą atvažiuoja kun. B. Sugintas, kuris praneša susirinkusiems mokytojams ir organizacijų atstovams, kad į Konsulatą tuojau atvyksianti policija, Konsulatą uždarysiant ir užspauduosiant, kol atvyks naujas konsulas, nes girdi, dabar niekas neturįs teisės Konsulate būti ir jo vardu veikti. Dabar nesą nei vieno atsakomojo žmogaus ir Konsulatą zalį apiešti. Tuo pačiu momentu atvyksta, jau visiems gerai žinomas, Kostas Uckus su keltais neuniformuotais policininkais. Konsulato vartai buvo užrakinti. Policija, Uckui vadovaujant, pareikalavo atidaryti vartus. Tačiau sargas pareiškė, kad čia esąs Lietuvos Konsulatas ir jis vartų neatidarysias, kol negrįž p. Čiuvinskas. Policininkai imia grąsinti sulaužyti visus į kalėjimą. Sargas vartų neatidarė. Tuo pat laiku atvyko IV rajono policijos viršininkas, bet pamatęs, kad čia Lietuvos Konsulatas ir, kad vartai užrakinti, atsisakė nuo interвенcijos ir grįžo atgal. Kun. Sugintas, pajutęs, kad čia reikalas gali blogai baigtis, pasikalbėjo su K. Uckum ir mėgino perlioti geležinę tvorą su tikslu pasprukti. Kunigą sargas išleido pro užpakalines duris. Su policija pasiloka tik K. Uckus. Kun. Sugintas dingsta. Tuo laiku atvyksta III rajono policijos viršininkas, įsakė policininkui perlioti tvorą ir atimti iš sargų raktą. Atėmęs raktą policininkas atrakinėja vartus. Delegatas (III rajono) su vienu policijos valdininku ir K.

Uckus įeina į Konsulatą. Susirinkę Konsulate mokytojai ir organizacijų atstovai nemandagiai išvaromi į gatvę. Delegatas atima iš sargo visus raktus K. Uckus vadovaujant apžiūri Konsulatą, užrakina visas duris ir postato prie vartų sargyb. Atvyksta Konsulato tarnautojas p. Čiuvinskas. Įėjęs į Konsulatą, paklausia Delegato kieno įsakymu sulaužytos Lietuvos Konsulato exteritorialinės teisės. Atsakyt, kad valdžios įsakymu. Ats. kap. Čiuvinskas vyksta pas didį lietuvių kolonijos draugą Dr. Rangel Postaną ir jo padėdamas gauna audienciją pas estado Vidaus Reikalų Ministerį. Išaiškinaus dalyką. Ministeris įsakė tuojau atiduoti Konsulato raktus ir nuimti sargybą.

J. Čiuvinskas, atgavęs raktus, grįžta į Konsulatą vakare ir vėl pakviečia visus mokytojus bei organizacijų atstovus pasitarimui.

Apie Konsulato teisių sulaužymą nutarta skubiai pranešti Lietuvos Vyriausybei ir prašyti, kad ji atitinkamai reaguotu.

Kaip vėliau paaiškėjo, policiją į Konsulatą pakvietė Kunigas Sugintas su K. Uckum kuris visą laiką Konsulatą bei Lietuvą ir Lietuvos Vyriausybę bauriausiu būdu terė ir bauriojo per leidžiamą laikraštį „Liet. Aidas Brazilijoj“. Kun. Sugintas su K. Uckum policijoj pripasakojo, kad Konsulatas ilko aplėistas, kad J. Čiuvinskas su visais susirinkusiais (mokytojais ir organizacijų vadais) galį kiekvienu momentu Konsulatą apiešti, kad dabar kolonijoj patikimas ir atsakingiausias asmuo esąs kun. Sugintas ir K. Uckus. Susirinkę mokytojai ir organizacijų atstovai dėl šio minėtų dviejų įsukelių žygio labai pasipiktino.

Kud šiuo liūdnu ir skaudžiu mūsų kolonijai įvykiu sumanė pasinaudoti K. Uckus, tai tas mūsų nestebina, bet kad su tokiais Lietuvos išgamomis susidėjo ir kun. Sugintas, kartu prisidėdamas prie Konsulato įstaigos išniekinimo ir Lietuvos autoriteto pažeminimo svetimoje šalyje, tai mums visai nesu prantama. Reikia tikėtis, kad Lietuvos Vyriausybė į tai atkreips dėmesį.

St. Vancevičius.

Kas bus, kas nebus,
bet Lietuvių neprazul!

A. A.

BRONIUS STEPONAITIS,
laikiniai ėjęs Konsulo pareigas.

Nusizudė ėjęs Konsulo pareigas Bronius Steponaitis.

Šeštadienį, spalio 19 d., apie 9 v. ryto savo bute nusizudė ėjęs Konsulo pareigas Bronius Steponaitis. Ši liūdna ir skaudi žinia labai sujaudino visą S. Paulo lietuvių koloniją. B. Steponaitis nusizudė revolverio šūviu į galva.

Šeštadienį iš ryto B. Steponaitis savo šeiminiukui pareiškė, kad jaučiasi nesveikas ir į Konsulatą neisias. Po kiek laiko jo kambary pasigirdo šūvis. Šeiminiukas pribėgęs prie durų, bet jos buvo iš vidaus užraintos. Tada skubiai buvo pašaukta policija. Atvykusi policija išlaužė duris ir rado B. Steponaitį jau mirusį, papludusį kraujuose.

Klaipėdos klausimas Anglu Parlamente.

Telegrama iš Londono praneša, kad šiomis dienomis angly Parlamente buvo svarstomas ir Klaipėdos klausimas. Pasaulio politinioje sferoje Klaipėdos problema pasidarė labai svarbi ir aktuali, nes vokiečiai vis dar nesilaužia atvirai grąsinti Lietuvai.

Anglijos užsienių reikalų ministris, kalbėdamas parlamente apie Klaipėdos reikalus pažymėjo, kad rinkimai pasibaigę ramiai ir jų rezultatai patvirtinti, todėl reikia laukti, kad padėtis Klaipėdos krašte greit įeis į normales vėžes. Lietuvos Vyriausybė pažadėjusi greitai sudaryti krašto direktoriją.

Dėl vokiečių propogandos ir grąsinimų prieš Lietuvą Anglija jau ank-

Geriausios medžiagos kostiumas
«a p'na dągna»
MEDŽIAGA IR PASIUOVIMAS
VISAS, VISKAS
UŽ 138\$
AO GARCIA
O Imperador da moda
Rua Direita, 15.

NAUJAS LIETUVOS KONSULAS S.
PAULIN JAU PASKIRTAS.

Turimomis žiniomis, nauju Lietuvos Konsulo São Paulo mieste paskirtas p. Povilas Gaučys, buvęs Lietuvos Pasiuntinybės Argentinoje generalinis sekretorius. Naujas Lietuvos Konsulas kaip teko patirti, atvyks šiomis dienomis.

Tuo pačiu momentu šeiminiukas pasikambino į Konsulatą ats. kap. Čiuvinskui. Pastarajam atvykus, kūnas buvo atiduotas balzamuoti.

Nusizudymo priežastis dar nežinoma, nes niekur nerasta jokio velionės rašto. B. Steponaitio gydytojas prof. Campos konstantavo neurastenija aukščiausiam laipsny. Tai bene bus svarbiausioji priežastis. Prie to dar prisidėjo kitokios smulkmenos. Pravedus policijos kvota, žinoma, visos priežastys ir smulkmenos bus išaiškintos. Tuo tarpu sunku ką nors tikro pasakyti.

čiau yra padariusi demarzę vokiečių vyriausybei.

Abisinija dar tvirtai laikosi prieš Italus.

Paskutinėmis dienomis Italai buvo pradėję smarkiai spausiti abisiniečius, užimdami kelis miestelius ir vis žongdami į prieky. Tačiau paskutinės žinios praneša, kad abisiniečiai smarkiai ruošiasi visus italų puolimus atremti. Iš Adis Abeba pranešama, kad Abisinija greitai sudarysianti vieno milijono vyrų kariuomenę. Italų kariuomenės skaičius šiuo metu siekia ligi milijono ir dviejų šimtų tūkstančių vyrų. Be to, Italai vartoja moderniausias ginklus.

LIETUVOJE

Įvykiai Suvalkijoje.

Kaunas, Eita. Rugsėjo 22 d. policija Gražiškuose, Vilkaviškio apskr., buvo sulaikiusi tris asmenis, kurie kėlė ūkininkų tarpe nerimą ir rašė ūkininkams grasinamus laiškus, kad tebestų streiką, nes, priešingai, grasino smurtu. Šiuos tris asmenis sulaikant, kai kurie Gražiškių apylinkės gyventojai pasipriešino policijai. Vengdama aukų, policija savo pareigų negalėjo atlikti. Ūkininkų kurstytojas sulaikytas rugsėjo 23 d. į įvykio vietą atvyko daugiau policijos. Kai policija norėjo atlikti savo teisėtus reikalavimus, piliečiai jai trukdė. Kadangi iš susibūrusios mintis į policiją buvo paleisti keli šūviai, policija buvo priversta pavartoti ginklą. Per susirėmimus trys iš minios buvo sužeisti, būtent: Macijauskas Stasys, kalvis, Andriuskevičius Juozas, o trečias sužeistas vežamas į ligoninę mirė. Jo asmenybė dar nežinoma.

Toks piliečių pasipriešinimas policijai, vykdant tiesiogines pareigas, yra neleistinas. Policija yra priversta varuoti visas priemones, ypač kai prieina prie pasipriešinimo veiksmais.

Atstatyti 2 „Maisto“ direktoriai.

Šiomis dienomis „Maisto“ valdyba atstatė Tauragės „Maisto“ skerdyklos direktorių Pranculį, o jo vieton pasakyė Utenos apygardos agronomą Laidą. Taip pat atleistas iš pareigų Paņevėžio skerdyklos direktorius Kubilius. Tos skerdyklos direktoriaus pareigas eiti pavestos veter. gyd. Ambraziūnai.

Ir Vatkaus priešai sveikina Atlanto nugalėtoją.

Kaip žinoma, Amerikos Jungtinių Valstybių ne visi lietuviai rėmė ALTAŠO suorganizuotąjį „Lituanikos II“ skridimą. Tam tikra grupė boikotavo šį darbą ir ltn. F. Vaitų dažnai

kritikuodavo.

Dabar, kai vaitkus savo žygį atliko, visi šio skridimo priešininkai nutilo ir jų dauguma net pradėjo girti Atlanto nugalėtoją.

Lietuvos cukraus valdomųjų organų perrinkimai.

Rugsėjo mėn. 30 d. Kaune įvyko akcininkų susirinkimas. Kaip žinoma, akcijų daugumą priklauso izdai. Galimas daiktas, kad šiame susirinkime, nors dienotvarkėje tai nenumatyta, buvo iškeltas naujų bendrovės valdomųjų organų rinkimo klausimas. Esą kai kas iš šios bendrovės vadovų norėjo iš savo vietos pasitraukti.

Agresijoms prieš Lietuvą patys Hitlerininkai užkirto kelią.

Iš gerai informuotų šaltinių teko sužinoti įdomių šmulkmenų apie vokiečių sumanymus jiems pralaimėjus Klaipėdos krašto seimelio rinkimuose.

Esą vokiečiai jau buvo parengę šiam atvejui labai smulkų veikimo planą.

Tačiau kai kurie hitlerininkų vadai, ypač pats fuhreris savo kalba Nürnbergo šiam sumanymui savo drastiškais kalbomis pakenkė. Jie savo išsiskikimais prieš Lietuvą atkreipė viso pasaulio dėmesį į Klaipėdos reikalus ir tam tuo tarpu užkirto kelią savo agresijoms prieš Lietuvą.

Bus ištirta iš kur atsiranda turtai.

Patiriama, kad įstatymo projektas apie staigus pralobimo priežasčių išaiškinimą yra jau parengtas ir jis bus gal dar šiomis dienomis priimtas ministrų kabinete.

Numatoma duoti apeliacinių rūmų prokurorui teisę, net nekeliant jokios bylos, išaiškinti kaip praturtėjo pilietis:

kuris surinko turtą ir t. p. daugiau ne gu jis turėjęs teisėtą pajamų.

Prokuroras galės pralobimus iširti, o paskum daryti atitinkamų išvadų.

Tuom manoma galutinai užkirsti kelią pasisavinimuams, išiekvvojimams, kyšinams ir kitiems kriminalinio pobūdžio praturtėjimams.

Atlyginimo išmokėjimas dvarininkams už nusavintą žemę sustabdomas.

Kaip žinoma, iki šiol kai kuriems dvarininkams už jų nusavintą žemę buvo atlyginama atitinkamu miško plotu. Šį mišką dvarininkai savo nuožūra galėjo parduoti. Kaip mes sužinojom, dvarininkams atlyginimas už jų žemės reformos valdybos nusavintas žemes tuo tarpu sustabdomas.

Tabako fabrikantai nori likviduoti savo fabrikus.

Teko patirti, kad ryšium su įsaky mu, kad ateity visi tabako fabrikai pirkejams ir vartotojams patiektų jų reikalaujamas tabako ir papirosų markes, kas faktiškai suardo tabako ir papirosų sindikatą, kai kurių mažesnių tabako ir papirosų fabriku savininkai nusistatė savo fabrikus likviduoti. Fabriku savininkai nori savo įmones pasiūlyti parduoti.

Kas laiduotų už J. Lapėną?

Jeigu atitinkamos įstaigos ir suktų sulaikyti J. Lapėną iki teismo paleisti iš kalėjimo pagal užstatą, tai vėgu ar J. Lapėnas galėtų reikiama užstatą pateikti. Mat užstato suma turėtų siekti 400 tūkstančių litų. Savo turta J. Lapėnas už save užstatyti pagal įstatymus negali, taip pat atpūla ir brolio turto užstatas, nes ir jis šioj byloj tardomas. Tačiau kaip kalbama laiduoti už Lapėną savo turto sutikęs jo buvęs prekybos reikalams bendradarbis p. P. ir dar kelėtas p. Lapėnai artimų žmonių.

Nustatytos kainos kviečiams, rugiams, miežiams ir avižoms.

1935 metų rugsėjo 19 d. Ministrų Kabinetas nutarė pavesti „Lietūkiui“ (Lietuvos Žemės Ūkio Kooperatyvų Sąjungai) supirkinėti iš ūkininkų kviečius, rugius, miežius ir avižas tokiais už 50 kg. kainomis:

Kviečiams: rugsėjo mėn. 7 lt. 50 c., spalio mėn. — 8 lt., lapkričio mėn. 8 lt. 10 c., gruodžio mėn. — 8 lt. 20 c., sausio mėn. — 8 lt. 30 c., vasario mėn. — 8 lt. 40 c., kovo mėn. — 8 lt. 50 c., balandžio mėn. — 8 lt. 50 c., gegužės mėn. — 8 lt. 50 c.

Rugiams: rugsėjo mėn. — 6 lt. 50 c., spalio mėn. — 6 lt. 60 c., gruodžio mėn. 6 lt. 70 c., sausio mėn. — 7 lt., vasario mėn. — 7 lt. 30 c., kovo m. 7 lt. 50 c., balandžio mėn. 7 lt. 50 c., gegužės mėn. — 7 lt. 50 c.

Miežiams: rugsėjo mėn. — 6 lt., spalio mėn. — 6 lt. 30 c., lapkričio m. — 6 lt. 40 c., gruodžio m. — 6 lt. 50 c., sausio m. — 6 lt. 70 c., vasario m. 6 lt. 90 c., kovo m. — 7 lt., balandžio m. — 7 lt., gegužės mėn. — 7 lt.

Avižoms: rugsėjo m. — 5 lt. 50 ct., spalio mėn. — 5 lt. 50 c., lapkričio m. — 6 lt. 10 c., gruodžio m. — 6 lt. 20 c., sausio m. — 6 lt. 30 c., vasario 6 lt. 40 c., kovo m. 6 lt. 50 c., balandžio m. 6 lt. 50 c., gegužės mėn. — 6 lt. 50 c.

Perkamųjų javų kondicijas (švarumą, drėgnumą ir kt.) javų supirkimo ir jų realizavimo tvarką nustato Žemės Ūkio Ministeris, susitaręs su Finansų Ministeriu.

Nustatytos kainų fanerai ir geležiai.

Kaip nustatyta, geležies ir geležinių prekių fabriko kainų įvairošė Lietuvos vietose nevienoda. Iš kai kurių geležinių prekių krautuvinkai uždirba net trigubai ir daugiau. Tiesa geležinių prekių yra tiek daug, kad visoms geležinėms prekėms nustatyti kainas yra labai sunku. Tačiau atsivėlgus į tai, kad žymus skaidrus geležinių prekių yra plačiai vartojami, atitinkamos įstaigos nusistatė visoms standartinėms geležies prekėms nustatyti tvirtas kainas. Taip pat netrukus bus nustatytos tvirtos kainos ir fanerai.

Pirmojo Pasaulio Lietuvių Kongreso Nutarimai.

BENDROJI REZOLIUCIJA.

„Pirmasis viso pasaulio lietuvių kongresas, susirinkęs Iatinoje Lietuvos sostinėje Kaune, 1935 metų rugpiūčio 11—17 d. d., Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymo aštuonioliktaišiais metais, apsparstęs visos lietuvių tautos reikalus,

leukia galvą prieš tuos lietuvių tautos didvyrius ir darbuotojus, kurių kraują ir pastangomis atstatyta nepriklausoma Lietuvos valstybė su laisvų išėjimu į lietuviškąją jūrą per Klaipėdos uostą, ir reiškia savo tvirtą pasiryžimą visomis jėgomis remti Lietuvos Vyriausybės pastangas sėkmingai tvarkyti Nepriklausomą Lietuvos valstybę ir įvykdyti teises į Lietuvos Rytus su sostine Vilniumi,

reiškia viltį, kad atgaivintosios nepriklausomos Lietuvos vidaus santvarka evolucionuos ta kryptimi, kuri labiausiai atitinka lietuvių tautos genijų ir gyvenamosios politinės epochos Lietuvos valstybei statomus uždavinius, išeliant iš Lietuvos valstybės Konstitucijos nustatytą dėsni, kad suverenė val-

džia priklauso tautai, kuri ją valdžia vykdo per nustatytas konstitucijoje įstaigas;

konstatuoja, kad Lietuvos istorija ir jos ateitis imperatyviai reikalauja, kad iš tėvynės emigravusioji lietuvių tautos dalis išlaikytų lietuviųbę ir nesilauotų palaikusių tamprus ryšius su Lietuva. Tam tikslui pasiekti reikalinga:

kad lietuvių tauta remtų tiek moraliai, tiek mediaciškai, kur tai būtini reikalinga, kultūrinis ir tautinis lietuvių išėlių reikalus bei jų organizacijas, nepaisant jų politinių ar konfesijų skirtumo, ypatingo dėmesio kreipdama į jaunosios kartos auklėjimą lietuviškoje dvasioje per mokyklą, bažnyčią, literatūrą ir spaudą;

kad emigravusieji svetur lietuvi, būdami lojalūs toms valstybėms, kurių piliečiais jie yra ar kurių sveitigumu naudojasi, rodytų vieningumą bendrais visą lietuvių tautą liečiančiais reikalais ir sutartiniu darbu, tiek išėlių spaudoje informuojant apie Lietuvą, tiek kultūros ir meno srityje, keltų pasaulio tautų akyse lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės vardą bei aspiracijas;

Karštai dėkoja Lietuvos lietu-

viams ir per Draugija Užsienio Lietuviams Remti nuvartytą nuodingą barą užsienio lietuvių moraliniam ir wedžia giniam sukonsolidavimui ir ragina juos tuo būdu pradėtą visai lietuvių tautai didelės svarbos darbą nenuilstamai tęsti.

PASAULIO LIETUVIŲ ŠGOS REIKALU.

Pirmasis pasaulio lietuvių kongresas, aukštai vertindamas reikalingumą tamprus ryšių glaudaus bendradarbiavimo Lietuvos lietuvių su svetur gyvenančia lietuvių tautos dalimi, išskleis DULR pirmininko Rapolo Skipičio tuo reikalo pranešimo, nutaria

įkurti Pasaulio Lietuvių Sąjungą ir paveda savo išrinktai provizorinei valdybai iš dešimties asmenų paruošti Sąjungos Statuto projektą, kurio paturi būti dedami šie dėsni: 1) Pasaulio Lietuvių Sąjunga sudaroma iš juridinių asmenų (draugijų, bendrovių ir kitų), tiek Lietuvos, tiek užsienio lietuvių; 2) Sąjungos centrs Lietuvos sostinėje, tačiau visos didesniosios kolonijos užsienioje turi savo atstovybę Sąjungos vykdomuosiuose organuose,

ŠVIETIMO IR KULTŪROS REIKALAI.

Kongresas nutaria susirūpinti vėlesniu lietuvių tautinės kultūros ugdymu gyvenimu Lietuvoje ir jos tinka-

mu pordavimu užsienio lietuviams, tuo tikslu plėsti ir stiprinti Lietuvoje kultūros reikalų departamento veiklą, o užsienio lietuviams pažinti ir jų kultūrinio veikimo sąlygoms ištirti steigti atitinkamas įstaigas (viso pasaulio lietuvių išėlių tautinį institutą, šelpimo fondą, referentūras ir pan.). Jos turėtų tirti lietuvių išėlių stskirų kolonijų specifiškų reikalavimus, kad Lietuvos tautinės kultūros laimėjimai būtų galima nuo veikiau perduoti kiekvienai išėlių kolonijai pritaikintu būdu. Nutaria ypatingai atkreipti dėmesio į švietimo ir tautinio auklėjimo tyrimą ir stiprinimą išėlių, prisilaikant jų gyvenamos valstybės sąlygų ir įstatymų. Sėkmingesniems išėlių pažinimo darbams, kiekvienoje kolonijoje turėti specialius informatorius, o Lietuvoje instruktorius arba referentus, o tautinės kultūros popularizavimui daugiau naudoti Lietuvos visus kultūrinės įstaigas (teatrus su savo gastrolemis, lietuviškomis filmomis, radio ir pan.).

Be to, kad tautinis auklėjimas ir švietimas vykėtų sutartinai su Lietuvos tais pat darbais: Lietuvos visuominė turi labiau susidomėti išėlių gyvenimu ir likimu, remti išėlių mokyklą ir rūpintis išėlių mokytojų socialiniu draudimu. Lietuvos mokytojai turi parodyti daugiau atkingumo, įtraukdami išėlių mokytojus ir mokinius į glaudesnį tarpusavio bendravimą; šaukdami periodinius mokytojų suvažiavimus bei kursus, skatindami tarp mokyk-

Ką pasakojo pats Vaitkus apie savo skridimą per Atlantą.

Londonas, IX. 23. Vėlesne telegrama Reuteris praneša, kad Vaitkus ketino nusileisti tik kuro pasiūmė. Tačiau dėl didelio skaičiaus galvijų aplin kintuose laukuose jis buvo priverstas nusileisti labai lėtai.

30 pėdų nuo žemės lėktuvas staiga krito. Atsimušus į žemę, sudužo dešinysis sparnas, susilenkė propeleris ir buvo nuplėsta važiuoklė. Lėktuvo durys sukliuvo, ir lakūnas buvo priverstas išsikirsti kelią kirvuku.

Kalbėdamas su Reuterio atstovu, Vaitkus pareiškė, kad skrido 10.000 — 13.000 pėdų aukštumoje.

Kada jis buvo Atlanto viduryje sparnai aplėdėjo ir karburetorius užšalo.

Jis karburetorių įkaitino, nutirdė ledą ir nusileido žemiau. Viso skridimo metu jis nepamatė nei vieno laivo nei vandens. Mašina puikiai veikė. Lakūnas puikiai girdėjo airių laisvosios valstybės radiofoną veikiant visu keliu nuo Nova Scotijos. Ryta jis jau skrido per Galvą įlanką, bet jam nepavyko rasti jokio aerodromo toje apylinkėje.

Vienintelis aerodromas, kuris buvo pažymėtas jo žemėlapyje, buvo arti Dublino. Tada jis ėmė ieškoti tinkamos nusileisti vietos ir po kokių 20 mi nuėgių nutarė nusileisti Balinrobėje.

Kitam pasikalbėjime su Reuterio atstovu, kurį suteikė gulėdamas dar lovoje, Vaitkus pareiškė, kad jis, visų pirma, nori pasakyti Lietuvos Aero Klubo, kaip jis galėsi, kad skridimas baigėsi nusivylimu. «Aš būčiau lengvai laimėjęs ilgose distancijos rekordą, jei būčiau turėjęs benzino. Kada nusileidau, iš 700 galonų benzino, su kuriais išskridau, turėjau apie 170 galonų.

Aš sudeginau daugiau benzino, kaip kad buvau numatęs, dėl svorio, kurį vežiau, ir blogų atmosferinių sąlygų».

Vaitkus dar pridūrė, kad vargais negalais būtų prisimūšęs prie Lietuvos su tuo kiekiu benzino, kurį jis turėjo, kada nusileido.

Pristartėjęs prie Airijos pakrantės lakūnas gavo nepalankių pranešimų apie orą. Buvo rūkas.

Lakūnas matė daug puikių laukų nusileisti, bet visur buvo pilna galvijų ir avių. Galų gale jis pamatė lauką,

kur galvijai buvo viename šone, ir jis ten nutarė nusileisti. Nusileidus dešinysis sparnas atsimušė į žemę, lėktuvas apsisuko ir, davęs į užpakalį, nuplėšė važiuoklę. Sparnas sudužo ir propeleris iš vienos pusės susilenkė.

Vaitkui iš lėktuvo padėjo išlipti vienas ūkininkas, kuris parsivedė jį į savo namus ir pavaišino pusryčiais. Vienas iš pirmųjų Vaitkaus žygių, išlipus iš lėktuvo, buvo padalinoti didelė dėžė šokolado tarp vaikų, kurie buvo susirinkę. Jis skrido apliai 18 valandų. Buvo nepaprastai šalta net kabinoje. Jis da kartą turėjo nusileisti iki 5.000 pėdų ir nutirpdyti ledą.

Paklaustas apie nuolatinių oro su sistiekimo galimybes per Siaurės Atlantą, Vaitkus pareiškė, kad, jo nuomone, susisiekimas su laiku pasidarys komerciškai įmanomas. Vienintelis sunkumas yra tas, kad skrendant per Siaurės Atlantą, kaip atrodo, tenka susidurti su visomis audromis. Esm, tuo kelin tarsi perslenka jos visos. Pačiam Vaitkui skrendant teko susidurti su viso kiu oru, tačiau jis neabejoja, kad su laiku pavyks nugalėti ir šią kliūtį.

Vaitkus, Reuterio atstovui pareiškė, kad neturėjo radio stulstų, nes ir taip jo lėktuvas vežėsi daug daugiau kaip bet kada koks lėktuvas vežė, ir jis stengėsi kiek galėdamas sumažinti svorį. Jam pasirodė geriau turėti dar vieną benzino tanką viršaus, kaip radio stulstus, kuris būtų pridėjęs dar 40—50 svarų.

Kalbėdamas apie orą, Vaitkus pareiškė, kad atmosferinės sąlygos buvo nežmoniškos. Aplėdus Newfoundlando Bonks, pradėjo lyti. Beveik visu keliu buvo rūkas. Vaitkus tik vieną kartą pamatė žvaigždes. Jis visą laiką turėjo pasikliauti savo instrumentais. Jis dažnai galėjo patikrinti, ar gerai skrenda, puikiais pranešimais apie oro sąlygas. Pirmą gramofono plokštelę, kurią jis išgirdo transliuojant iš Athlonės, buvo «Medinių kareivių paradas». Vėliau radio stotis transliavo orkestrinę muziką.

Vaitkus su savimi vežėsi sudedamą guminę valtį ir «bėdos» vakartį (provilziją). Skridamas jis gėrė kavą ir užsi kandžiavo.

Viso skridimo metu jis skrido, vidutiniškai, 165 — 170 ang. mylių per valandą. Lėktuvas visą laiką puikiai veikė ir lakūnas nė vieno karto nenusutojo pasitikėjimo juo.

BROLI-LIETUVI!

Neužmiršk, kad jau laikas atnaujinti «LIETUVIO» prenumeratą antram pusmečiui.

Neatlikęs to reikalo, neteksi geriausio savo draugo ir patarėjo.

SIŪVYKLAI reikalingi užbaigėjų su praktika prie vyriškų rūbų. Apmokama gerai.
Rua Carlos Botelho Nr. 58
(Braz.) S. Paulo.

Villa Zelina.

Žemės sklypai ilgalaikiam išsimokėjimui nuo 30\$000 milreisu mėnesiui po 10\$000 mil. už kvadr. metrą. Taip pat pigia kaina parūpinama visu rūšiu statybai medžiaga.

Susisiekinas autobusais nuo sejojo turgaus (Mercado) iki vietos ir bondė 32 (Villa Prudente).

Centralinės raštinės: Praça Antonio Prado, 3 sobr. ir Villa Prudente -- Rua Capitão Pacheco Chaves, N. 114 Agencija vietoje: Avenida Zelina, 33.

Reikalingi žemės pardavimo agentai -- propogandistai: kreiptis į centr. raštinę Villa Prudente.

linį susirašinėjimą, keitimąsi albumais su gyvenamo krašto vaizdais ir kitokia etnografinio bei istorinio medžiaga, rūpintis, kad lietuvių išieivų mokslo jaunomėnė galėtų pasirengti savo kolonijai veikėjais Lietuvoje, o, reikalingi esant, ir Lietuvos inteligentai bei stipendininkai būtų stumdiami daugiau į tuos užsienio kraštus, kuriuose yra lietuviškos kolonijos; steigti išieivų kolonijose knygynus, kurie palaikytų kuo tamesnį ryšį Lietuva knygų rinkoje; taip pat ir išieivijos spauda turi būti informuojama apie Lietuvos naujai išleistas knygas bei periodiką, ypatingai susirūpinti jaunomėnė, kuri lanko nelietuviškas mokyklas, steigiant priemonų klubių vaikų darželių ir pomokytines draugijėles arba prie kitų atitinkamų draugijų jaunimo sekcijas, prisitaikant prie gyvenamos valstybės santvarkos: remti užsienio lietuvių spaudą Lietuvos žurnalistų bendradarbiavimu, prenumerata ir kitais galimais būdais.

EKONOMINIŲ REIKALAIŠ.

Pirmasis pasaulio lietuvių kongresas, turėdamas galvojė nepriklausomos Lietuvos ir išieivų ekonominius reikalius ir imdamas pagrindan P. Žadeičio minėtam kongresui pranešimą „Ekonominis užsienio lietuvių bendradarbiavimas su Lietuva“, taip pat ekonominės kongreso komisijos pasiūlymus nutaria:

užsienio lietuvių dalyvavimo vidaus paskolos klausimu: imdamas dėmesin, kad Lietuvos ekonominių progresui pirmoje vietoje yra gyvai reikalingi didesni kapitalai: rūpintis steigti ipotekos banką, paremti miestų, namų ir žemės ūkio turtų Lietuvos valstybės garatuoiais įkaitų lakštais, į kurių turėtų būti įtraukti amerikiečių kapitalai ir įmonės.

Užsienio investavimai į Lietuvos pramonę ir žemės ūkį.

Kongresas randa, kad Lietuvai ir užsienio lietuviams būtų apibusiai naudinga investuoti žymesnius kapitalus į centrinės Lietuvos finansines bei ekonomines įstaigas, k. a., Lietuvos banką, valstybės taupomąsias kasas, Kooperacijos banką, „Maitis“, Lietuvos „Cukrų“, „Lietūki“, „Pienocentrą“ ir kt. Taip pat kongresas, turėdamas galvojė jau išdirta Lietuvos bankų pastovumą, ragina užsienio lietuvius juose laikyti savo sutaupas.

Prekybinis bendradarbiavimo reikalai Kongresas pagedauja: 1) kad Lietuvos vyriausybė ir atitinkamos organizacijos užmegztų ir palaikytų artimus ekonominius bei prekybinius rėšius su lietuvių kolonijomis įvairiose kraštuose. Prie šio darbo kongresas skatina prisidėti: Amerikos lietuvių valzbos butus užsienio lietuviams remti dt-ją

bei būsimąją pasaulio liet. s-gą, taip pat ekonominių studijų d-ją, prekybos ir pramonės rūmus bei kitas organizacijas; 2) kad prekybiniai santykiai prie dabartinės mainų tvarkos galėtų vystytis normaliai, kongresas nutaria prašyti vyriausybę sudaryti prekybinės mainų sutartis su tais kraštais, su kuriais prekybinius ryšius galėtų palaikyti lietuviai, pirmoje eilėje su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis, o vėliau ir su kitais kraštais; 3) kad tuose kraštuose, kur yra didesnės lietuvių kolonijos, prie atstovybių ir konsulatų būtų pakirti prekybiniai attache, kurie padėtų organizuoti prekybą su Lietuva. (Jungtinių Amerikos Valstybių ir kitų kraštų mūsų išieivų suinteresuoti prekybai su Lietuva vystytis sluoksniu turėtų įsteigti vieną ar daugiau b-vių su skyriais visose žymesnėse kolonijose); 4) kad lietuviai įvairiose šalyse stengtųsi gauti Lietuvos žymesnių įmonių atstovybes.

Turistinis santykiavimas ir turizmo propoganda

Pirmasis pasaulio lietuvių kongresas, kontaktavęs: 1) kad Lietuva, turėdama nepaprastai gražų pajūrį, gydymų kurortų, be to, istorinių ir daug kitų gražių bei lankytių vietų iš vienos pusės ir pigų pragyvenimą iš antros pusės, labai tinka turizmui, 2) kad

užsienyje gyvenančių lietuvių lankymasis savo tėvynėje turi didelės reikšmės lietuvybei palaikyti, 3) kad Lietuvoje turistų skaičius galėtų būti daug didesnis ir duoti daugiau pajamų, negu dabar, 4) kad turizmui plėstis Lietuvoje; reikalingos palankios sąlygos, nutare atkreipti dėmesį atitinkamų įstaigų ir organizacijų:

1) kad tiek kitataučiams, tiek lietuviams turistams, vykstantiems į Lietuvą įvairiais reikalais (ekonomines, kultūriniais ir kt.) būtų panaikintos arba bent žymiai nupigintos vizos, 2) kad turistams, iš užsienio vykstantiems Lietuvos geležinkeliais, būtų duodamos didesnės nuolaidos, negu dabar; 3) kad iš turistų, vykstančių Lietuvos automobiliais, nebūtų imami kelių mokesčiai, 4) kad gražesnėse vasarvietėse būtų įrengtos sutvarkytos vietos su turistui reikalingais patogumais, 5) kad užsienyje Lietuva daugiau būtų kaip turizmo kraštas garsinama ir kad užsienio lietuviai skatintų savo tautiečius ir kitataučius lankytis Lietuvoje.

LIETUVIŲ KOLONIZACIJOS KLAUSIMU.

Kongresas, imdamas pagrindan prof. K. Pakito mintis, pareiškėtas jo paskaitoj „Kame lietuviai galėtų dar

(Pabaiga 4 pus.)

Vietos lietuvių gyvenimas.

IŠ VILTIEČIU SUSIRINKIMO BOM RETIRE.

Spalių 18 dieną Lietuvių Namuose įvyko „Vilties“ S-gos Bom Retiro skyriaus susirinkimas, kuriame be narių, dalyvavo nemažas skaičius svečių. Susirinkimui pirmininkavo skyriaus pirmininkas V. Godliauskas, sekretoriavo K. Bratkauskas.

Nesnai iš Lietuvos grįžęs „Lietuvio“ redaktorius St. Vancevičius papasakojo savo įspūdžius iš kelionės po Lietuvą. Lietuvoj jam teko, išbūti 2 su viršum mėnesiu. Per tą laiką aplankė keletą žymesnių Lietuvos miestų, važinėjo ir nekuri laiką pagyveno kaime. Savo pranešime prelegentas smulkiai papasakojo apie Lietuvos gyvenimą. Susirinkusiųjų susidomėjimas Lietuvos gyvenimu buvo labai didelis, ypatinai, kai paskutiniu laiku po koloniją, skleidžiamai visoki nepamatuoti gandai. Pranešimas buvo ilgas ir visiems labai įdomus.

Toliau buvo svarstomi organizaciniai reikalai. Nutarta susitarus su

sportininkai ir toliau ruošti vakarus, einant naujomis policijos taisyklėmis, tik nariams.

Skyriaus atstovu į Lietuvių Sąjungą Brazilijoj išrinktas St. Vancevičius. Susirinkimui pasibaigus „Lietuvio“ redaktorius pagrojo patefonu keiliolika gražių lietuviškų plokštelių. Ploktelės, kaip teko patirti, vėliau bus duodamos į S. Paulo radiofonus.

Svečias J.

DAUG NAUJŲ KNYGŲ

Teke patirti, kad «Lietuvio» redaktorius p. St. Vancevičius iš Draugijos Užsienio Lietuviams Romti atvežė daug naujų, labai įdomių, lietuviškų knygų. Knygos padėtos į Lietuvių S-gos Brazilijoj Centro knygyną, rua Bandeirantes, 92. Knygos jau išduodamos skaityti. Vėliau naujų knygų busią gauti ir kituose knygynuose prie lietuviškų mokyklų, nes knygynai savo tarpe, kartas nuo karto, pasikeisį knygomis.

K-as

PIRMOJO PASAULIO LIETUVIŲ KONGRESO NUTARIMAI.

(Tęsinys iš 3 pusl.)

kolonizuotis, turėdamas galvoje, kad pirmas ir svarbiausias išsivijęs tikslas yra užtikrinti tautai daugiau erdės jos dabartinei ir būsimai plėtotei, taip pat išugdyti tikrą draugą ir bendradarį visuose kultūros, ūkio ir politikos reikaluose ir remėjų nelaimėse, nutarta, kad jau nebeatidėliojant būtų pradėtos tinkamesnės vietose kolonizacijos reikalų studijos įkurti artimoje ateityje bent nedidelei lietuvių kolonijai.

Šiam reikalui lėšų turėtų parūpinti vyriausybė, bankai, DULR ir Pasaulio Lietuvių Sąjunga.

PREKYBINIO LAIVYNO STEIGIMO KLAUSIMU.

Kongresas, tuodamas galvoje, kad prekybiniais ryšiais tarp Lietuvos ir užsienio lietuvių užmegzti ir ugdyti ir bendrai Lietuvos prekybai vystyti ir plėsti geriausiai galėtų patarnauti lietuviškas laivynas, nutaria dėti pastangų, kad kaip galima greitu laiku būtų įsteigtas tautinis prekybinis laivynas, prie kurio steigimo taip pat galėtų prisidėti savo kapitalais ir užsienio lietuviai. Ryšium su tuo būtų pagedauiama atgaivinti jūrininkystės mokyklą Kalpedoje.

PADĖKA LIETUVOS VYRIAUSYBEI IR VISUOMENEI

Pirmasis pasaulio lietuvių kongresas savo prezidiumą padėkoti J. E. Lietuvos Prezidentui Antanui Smetonai už Kongreso atidarymą ir pasakymą įžanginės kalbos, padėkoti Lietuvos Vyriausybei, spaudai ir visuomenei už malonų vaišingumą ir teiktą visokią Kongreso darbams ir jo atstovams paramą.

Visos rezolucijos buvo balsuojamos en bloc, vienam iš atstovų išstatarus už, kitam prieš. Priimtos absoliutinai balsų dauguma. Laikinoj, provizorinėj pasaulio lietuvių sąjungos valdybon išrinkti: red. Štutis, R. Skipitis, B. Butis (iš Anglijos), K. Pakštas, K. Slezevičius, red. J. Kalnėnas, kan. Steponaitis, prof. F. Komėšis, red. Vitaitis ir dr. Leimonas.

Kongresas buvo baigtas, kaip ir pradėtas, tautos himnu. Baigiamajį žodį pasakė kongreso pirmininkas R. Skipitis. Džiaugėsi galįs pareikšti didelio kongresu patenkimo.

L.v.

KONGRESO ATSTOVO ST. VANCEVIČIAUS PRANEŠIMAS VILA ANAS-TAZIJOJ.

Praeitą šeštadienį Vila Anastazi, Dr. J. Basansvičiaus vardu įt. mokyklos sėdėje įvyko vietos lietuvių susirinkimas, į kurį atsilankė daug žmonių — pilnutėle sale.

Susirinkimą atidarė mok. L. Galgalas, kuris skaitė susirinkusiems labai įdomią paskaitą „Charakteris ir jo auklėjimas“. Prelegentas vaizdžiai nupasakojo charakterio reikšmę žmogaus gyvenime ir kaip auklėjimas geras žmogaus charakteris.

Pasaulio Lietuvių Kongreso atstovas „Lietuvio“ redaktorius St. Vancevičius padarė pranešimą iš Kongreso ir smulkiai papasakojo susirinkusiems apie dabartinį Lietuvos politinį ir ekonominį gyvenimą.

Susirinkimo programa pajvairinta vaikučių dainelėmis. Be kitų dainelių, liūdnam dienos įvykiui — Konsulato mirčiai paminėti — vaikučiai pagiedojo „Neverkit pas kapą“.

Vilanastazietis

UŽUOJAUTOS LIETUVOS KONSULATUI.

Del staigios ir netikėtos mirties ėjusio Konsulato pareigas B. Steponaičio, Lietuvos Konsulatas gavo daugybę užuojautos telegramų. Užuojautos telegramas atsiuntė beveik visi svetimų valstybių Konsulai S. Paulo mieste bei lietuvių kolonijos artimesni draugai — brazilai ir svetimšaliai.

BUS VEDAMAS STROPUS TARDYMAS.

Teke patirti, kad Konsulato tarnautojas ats. kap. J. Čiušinskas, kelį lietuvių kolonijos draugu padedamas, daro žygių valdžios ir policijos įstaigoje, kad būtų pravestas stropus ir nuodugnus tardymas del Konsulo B. Steponaičio nusižudymo.

Iki šiol nusižudymo priežastis neišaiškinta. Yra daug visokių speuliacijų, bet kiek tie speuliacijai tikri, sunku pasakyti. Dalykas paaiškės tik vėliau, pravėdus policijos kvotą.

Ši liūdnam ir skaudų įvykių dauguma žmonių savaip aiktina. Atsiranda net piktos valios žmonių, kurie skleidžia visokius pamanytus gandus ir plepa nebūtiškus dalykus. Visuomenė turėtų laikytis rimtai ir netikėti visokiems plepalams. Galutiniai paaiškėjus reikalui bus smulkiau paskelbta mūsų spaudoje.

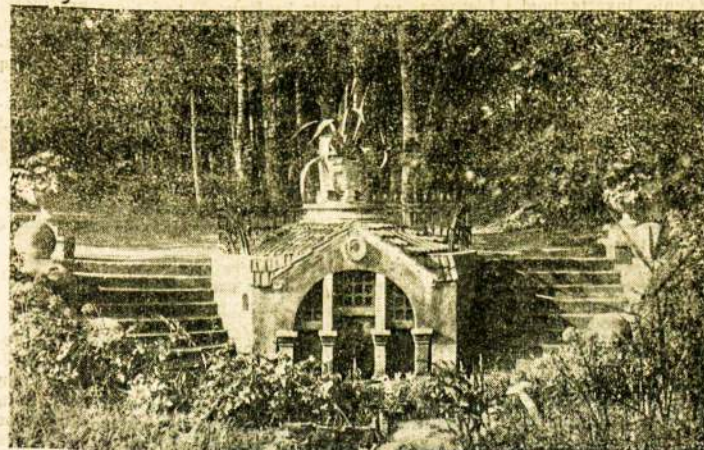
M.

MOTERŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Praeitą sekmadienį, tai yra spalio 20 dieną, D. L. K. Vytauto liet. mokykloje įvyko Liet. Moterų Draugijos eilinis susirinkimas. Į susirinkimą buvo pakviestas Liet. S-gos Brazilijoj atstovas p. St. Vancevičius, grįžęs iš Pasaulio Lietuvių Kongreso, kuris padarė platų pranešimą, kartu papasakodamas savo įspūdžius ir nušviesdamas dabartinį Lietuvos gyvenimą. Susirinkusiųjų susidomėjimas Kongresu ir Lietuvos gyvenimu buvo nepaprastas.

Po susirinkimo buvo numatyta pagroti lietuviškų plokštelių, kurias p. Vancevičius parvežė iš Lietuvos, bet del einančio Konsulato pareigas B. Steponaičio mirties, atidėta vėlesniam laikui.

M.

BIRUTĖS ŠALTINIS.

UCKAUS ŠANTAŽAS PRIEŠ B. STEPONAITĮ.

Prieš pat B. Steponaičio nusižudymą, penktadienį, pas K. Uckų atsirado kažkokią korespondenciją, kurioje labai bauriai buvo prirašyta prieš vėlionies asmenį. Korespondencijoje buvo bauriai ir skaudžiai užgaunama B. Steponaičio garbė. Sužinojęs apie tokią korespondenciją vėlionis penktadienį tris kart važiavo pas K. Uckų, prašydamas, kad K. Uckus savo «Lietuvių Aide Br.» tos korespondencijos nedėtų, ką Uckus pažadėjęs, žinoma, tik už tam tikrą atlyginimą.

Kiek Uckus šantažo keliu gavo iš vėlionies, sunku pasakyti, bet kad gavo nemaža suma galima spręsti štai iš ko. Prieš pat savo mirtį Steponaitis padarė nelauktą gėsta — jis davė 200 milreisių svap krikštasiūniui, konsulato kurjerio sūniui. Konsulato kurjeris A. Šimbels pasakoja, kad tada pas B. Steponaitį dar likusios kelios šimtinės. Po to tuojau vėlionis nuvažiavo pas Uckų ir, rytojoms dieną, jau pas vėlionį kiše nėje rasta tik 65 milreisi.

Korespondenciją, kurią Uckus ren gėsi spaudinti savo šlamštapy, skaitę p. St. Puišys ir kun. Sugintas. Kas ten buvo parašyta mes tuo tarpu nežinome. Taip pat neturime žinių pas ką minėta korespondencija dabar randasi.

Šį dalyką, kaip ir kitus, žinoma, išaiškins atatinamos įstaigos.

«LITHUANIJOS» CENTRO V-BOS POSĖDIS.

Spalių mėn. 23 d. Liet. Namų salėje įvyko «Lithuanijos» Centro V-bos posėdis. Atvykus iš Kongreso valdybos nariui p. E. Pažerai, pasiskirstyta naujai pareigomis: Br. Šukevičius — pirm. J. Janušis — vice-pirm., E. Pažėra — sek., V. Degutis išd., K. Bacovičius — ūkvedis. Valdyba išklaušė P. L. Kongreso atstovo E. Pažėros pranešimą. Toliau buvo svarstomi s-gos reikalai ir padaryta keletas nutarimų. Apie vasario 16 d. numatyta surengti visų skyrių sporto šventė. Kita sporto šventė numa toma surengti vėliau pagerbinimui atvyks tančio į bažnyčios pašventinimo iškilmes Ministerio p. Aukštuolio. Lapkričio m. 24 d. numatyta surengti didelį gegužinę Vila Galvą. Nutarta tuojau išpirkti «Šviesos» d. jos pajū. Vila Anastazijos skyriui numatyta padėti įsigyti ping pongo stalus ir Vila Belos skyriui futbolo uniformos. S-ga organizuotai dalyvauja ėjusio Konsulato pareigas B. Steponaičio laidotuvers.

L.

SPORTININKŲ ŽINIAI.

Sulig Centro V-bos išdirbtos naujos S-gos narių metrikacijos, iki 1 d. lapkričio mėn. š. m. visi nariai privalo įsigyti naujas nario bilietus.

Skyrių Valdybos prašomos painformuoti savo nariams, kad iki minėto laiko visi pristatytų po 2 fotografijas ir pasirūpintų įsigyti naujas narių knygetes.

TRENIRUOTĖS.

Pranešama Bom Retiro skyriaus sportininkams, kad antradieniais ir penktadieniais įvyksta lengvosios atletikos treniruotės t. y. bėgimai, fizinė mankšta, šokimas į tolį ir į aukštį ir įrankių gimnastika. Bėgimo treniruotėse būtinai privalo dalyvauti ypač bėgikai, kurie mano bėgti Naujų Metų (São Silvestre) bėgime. Į treniruotes gali atvykti ir nenariai.

Valdyba.

Spalvotų tautų pasaulinis samokslas.

Zulūsų vadus Walter Koumalo Natalijo, negrų boksininkas ir buvęs britų kolonijos karininkas Eanstanm Kanadoj ir Egipto nacionalistai organizuoja spalvotų savanorių korpa Abisinijai. Japonai su dideliemis simpatijomis gina Nogosą. Jų agentai lanko Erythra ir Somali žemes ir su dideliu ištikimumu seka italų kartuošenės įtvirtinimus Prancūzijos, Belgijos ir Anglijos kolonijose daromi samokslai. To limuose Rytuose palaidoti japonu, kiniečių, mandžiuriečių ir siamiečių žingsnių žingsniai del seno ištikimumo ir sapnu ja bendrą Panazijos sapną, sapną apie pasaulinį spalvotos rasės višpatavimą.

Tai yra tikri daviniai. Spėjimas, po kurio seka didis, slaptas, vieningas vado noras, yra truputį viliojantis ir paprktas. Apie «Juodąjį slibiną» ankietą, kurią «Paris—Soir» dabar paskelbė Louis Delaprée, turėjo nepaprastą pasisekimą.

Tolimųjų Rytų didžiulės slaptos organizacijos, kaip: «Kaudonos barzdos», «Trumpų kalavių vaikai», «Po Lin Kiac» (Baltos lelijos), «Dangaus ir žemės brolija» ir t. t. — tai yra Delaprée atgljusios teorijos svarbioji esencija — per paskutinius dešimtį metų susiūrėję vėliau galimą organizaciją, pavadinant «Juodojų slibinų», kurią, pagal kiniečių trijų celių sistemą įkūrus, vaidė galtingiausias «trijų seniausių brolių triumviratas». Jį sudarė incognito kiniečių multimilijonieris Fan Fui iš Manijos, japonų konspiratorius Sasho Inouye ir nežinomas kinietis iš Šangchajaus.

Svarbiausias sąjungos motyvas buvo vienintelis ir vienas — neapykanta prieš svetimėlius. Jų tikslas — ištremti visus europiečius iš Azijos ir Afrikos ir įkurti vieną laisvą spalvotos tautos pasaulinę sąjungą.

«Juodasis slibinas», įkūnindamas savo programą, pavartojo visas galimas priemones: prievartą, bauginimą, terorą,

plėšimą, ir žudimą. Visi europiečių priešai stojo į spalvotos rasės slaptą organizaciją, kurios iš dalies itaka dar nežinoma ir sprendžiama.

Taip tvirtina Delaprée. Jo įrodinėjimas, nors visiškai nekalta, tačiau turįs šiek tiek įtikinančio: jis iškėlė aiškėn net organizacijos paslaptį. Naujokas privalo žemai suklupti, taip pasakoja jis, ir, iškėlus virš jo galvos tris kalavijus, prisiokti: «Aš prisiekiu daugiau nebepažinti nei tėvo, nei brolių, nei seserų, nei žmonos, nei vaikų, tik būti vienas!» Po to jam įteikiamas baltas gaidys, kuriam jis privalo nukirti galvą, kraują suleisti į tam tikrą indą ir kalbėti dar šią formulę: Šitame gaidy tikrai gyvena baltoji siela, taip lygiai ji gyvena manyje; tikrai aš nesibūju, kai viršintinkas atskiria šio baltojo gaidžio sielą, taip tikrai aš nustoju savo viršintinką, kai jį neklausysiu; taip lygiai kaip šis gaidys nustojo savo viršintinko, taip privalo visi kiti nustoiti savo vadų, kurie nepriklauso brolijai. Po viso to naujokas su tam tikru peiliu įrežia rodomąjį pirštą ir su juo krauju elgtamasi taip, kaip su gaidžiu. «Senieji brolijos nariai» prispilpa po truputį vyno ir visi geria. Paskum naujokas gauna sąjungos pažymėjimą, šilku apdengtą. Jis dabar yra brolijos narys ir privalo kol gyvena ligi mirties akiai pildyti bei klausyti jos vadovybės įsakymus. Jeigu nepildo, patenka į sąjungos samokslininkų teismą.

Taip svetimi atrodo mums tie visi dalykai, taip turį maža tikrumo, kad tenka visuo tuo paabejoti. Mes pažįstame vienos giminingos, vienintelės slaptos sąjungos iš boksininkų masto laikų. Mes žinome, kad jos vėliau plėtėsi ir pastoviai augo. Jos kiniečių von Marc Chadourne ir Egon Erwinich fabrikuose giliai išsakojo savo veikimą. Jean Normand knygoje «Vanpa» trumpai apžvelgė, kad šios vienintelės rankos per pilietinį karą yra ne kas kita, kaip Kantono «elgetų kara-

liaus» legenda, kuri aiškina jo užslopintą skribelės priedangą. Ji parodo kaip diktatorius šita nuostabų žmogų, kuriuo vienintelis impulsas nekėsti europiečių, pavertė į piratų gaują. Edmond Romanzieres iškėlė knygoje «Le double Enigme de Singapore» šita paslaptiną veikimą britų Indo Kinijos te rtorijoje. Tatai beveik sutinka su Dalaprėes išskeltomis mintimis.

Tačiau Delaprée sako kiek daugiau. Jis mato «Juodojo slibino» įtaką ne tik Tolimuose Rytuose, bet ir Abisinijoje, Annamoje, Antiluose, Guaynoje, ir Filipinuose.

Mirtina lėktuvo avarija su italu ministeriu Razzo ir «itališko Lawrence» Raimondo Franchetti Egipto dykumoje, vietiniai italu kariuomenės sukilimai Eritrejoje, pirklių streikas Kambodchoje, prancūzų vyriausybės uždraustas mojų sukilimas Anname, Vaudeux revoliucija Guadelaupe, Martinikuose ir Guayanoje prieš 1935 metus tai — Delaprée nuomone — «Juodojo Slibino agentų darbai».

Kitaip sakant, šie visi dalykai tikri. Manoma, kad čia ir ten šių neramumų kaltininkai, kaip spėjama, yra japonai. Delaprée manymu, vius šiuos judėjimus diriguoja «Juodasis slibinas».

Jau dabar Tolimuose Rytuose Europos priešų sąjungos neturi savo pirmą tikslą. Albert de Pauvaurvill ir Henri Gautherot nustatė, kad kiniečių Panazijos sąjungos daugiau nebe ja ponų, bet stipri Sov. Rusijos įtaka veikia. Iš kitos pusės Europos priešų judėjimas vyksta per «mėlynęjį vyrą» Morokke ir AlZyre, Alice La Manciere ir kitas organizacijas. Jie maždaug per nacionalistinių rasių judėjimą reikalauja vidurinėje Europoje laisvės panašiai kaip prancūzų kolonijose. Abisinijoje ir Filipinuose veikta stipri japonų įtaka. Čia daugelis oficialių japonų Intelligence Service narių slaptose organizacijose, ypačiai Itagaki, užima aukštas vietas.

Kitose kolonijose situacija dar vis nepermatoma. Svetimėlių priešų tendencija, pasireiškusi per raudonąją sąjungą, įgavo organizacinių formų. Ši organizacija, kuri dar save vadina «Ligue Contre l'Oppression Coloniale» ir proteguoja komunistines tendencijas, diriguoja taip pat Vaudaux judėjimą,

juodųjų laisvam mūriui, kuri esanti labai sena vakarų negrų draugija. — Hanns Heinz Ewers savo Haiti knygoje «Mano akimis žiūrėti» pateikia įdomų vaizdą. Komunistų judėjimas neturi tendencijos ten reikėstis, nes jį saugo ja ponų agentai ir labiau plečia rasių judėjimą Europoje. Paskutinis judėjimas prasidėjo beigu kolonijoj Ruandoje 1928 m., Kongo koncesijoje 1930 m. ir t. t.

Kur tiktai pasitaiko raudonųjų įtaka, visur japonų agentai valo ją.

G. Faustas.

Sesutės rauda.

Ak, kodėl gi be gimtins
Taip sunku gyvent čionai!
Kaip ilgios savo tėvynės
Ten man laimė ir sapnai...

Nematau čia žalių rūtų,
Nei alyvų raudonųjų...
Ak, kaip linksma tenai būtų
Būryje draugų savųjų!

Ten pavasarį gegutė
Graudžiai sode bekukuoja,
O sesutės lietuvaitės
Linksmai dainas bedainuoja.

Ten broliukai — šienpiovėliai
Pina gražias sutartines,
Ten raibieji paukūžėliai
Čiulba girusios tėvynės.

Ten bernelis, šviesiaplaukis,
Vakarais mane lankytų,
Apkabintų, nuramintų,
Moilų žodį pasakytų.

SKELBKITES TIK „LIETUVY“

R. Kymantas.

Katalunietė.

Saulė jau seniai buvo pasislėpusi už juodųjų kalnų, kai mūsų transatlan tinis laivas, pakėles inkarą, išplaukė iš N. uosto. Apylinkę dengė pilka prietema. Uosto miestas ir iš jo išplaukiantis laivas žerėjo tūkstančiais elektros žiburių.

Aš stovėjau laivo priešaky, žiūrėdama, kaip milžinas laivas skyrta meisyvas bangas. Kažkaip neįjauku. Liūdna. Laivas po truputį stubuoja, kaskart to lidamasis nuo uosto. Nuo denių keleiviai dar mosikuoja rankomis ir batomis nosinaitėmis — atsisveikina su žemynu.

Laivas plaukia toliau. Aš vis dar tebestoviu, žiūrėdama į bangas ir svajodama. Aš vienas vienintelė. Arti manęs nesimato nei vieno keleivio. Jie visi ant denių. Vis dar žiūri į elektros žiburiuose paskendusį miestą.

Mano svajones staiga nutraukė skambus motoriškas juokas. Atsigirčiau. I laivo priešaky ėjo dv jaunos mergaitės.

— Čia kažkoks vyras stovi, — pasakė vieną ispaniškai.

— Nieko. Tur būt, keleivis. Gal dar ir jaunas, — atsakė antroji ir pasileido juokais.

Apsimečiau nieko negirdžs. Jos atėjo visai arti. Pasiilenkusios

ant atramos irgi žiūrėjo į vandenį. Kažka viena kitai šnibždėjo, bet aš nesu pratau.

Tai buvo dvi gražios, juodplaukės ispanės ar argentinietės.

Norėjau užkibinti jas. bet darčiau ramybę ir vėl pradėjau nusigrįžęs svajoti. Jos vėl nusijuokė. Gal ir iš manęs juokiasi, pamaniau. Jos pradėjo tyliai dainuoti vieną iš daugelio gražių Argentinios tango melodijų. Jų balsai skambėjo nepaprastai švelniai ir gražiai.

Man kažkaip darėsi graudu. Jaugi jos tyčia dainuoja. Bet gi jos nežino, kad aš suprantu ispaniškai.

Nustojo dainuoti. Atsirėmė abi į atramą ir vėl viena kitai kalbėjo visokių juokas bei krėtė špōsas. Pasižiūrėjau į jas.

— Senior abla kasteZiano? — paklausė viena iš jų.

— Taip, kalbu, — atsakiau.

— Čia įsėdot? —

— Taip, — atsakiau.

— Tur būt, plaukiate į Vokietiją? — paklausė antroji.

— Ne. Į Prancūziją.

— Tai tamsta ne vokietis? —

— Ne.

— Prancūzas? —

— Ne. Lietuvis.

— Lietuvis? — nusteho jos abi.

— Taip. Ar niekad nesusitikot lietuvų tautybės žmonių? — paklausiau.

— Buenos Aires mieste lietuvų yra rodos, gana daug, bet čia mes nesitikėjom sukikti lietuvių, — pasakė viena iš jų, maloniai šypsodama.

— Kodėl tamsta važiuojat į Prancūziją, o ne į Lietuvą? —

— Iš ten važiuosiu į Lietuvą.

— Ak taip. Mes važiuojam į Ispaniją, — pasakė viena iš jų, kuri buvo truputį aukštesnė ir gražesnė už savo draugę.

— Nepaprastai pasilgau Ispanijos, o ypatingai Katalunijos.

— Ten panelės iš Katanijos? —

— Ne, Tik Končika yra katalunietė, aš tikra ispanė, — pasiskubino atsakyti žemesnioji.

— Daug girdėjau ir skaičiau apie Kataluniją, bet, gėda prisipažinti, kad dar iki šiol nesutikau nei vieno žmogaus iš Katalunijos, nors ispanų pats daug pažinojau.

Katalunietė patenkinta šypsijos.

— Man be galo patinka ispanų kalba, nors aš jos ir gerai nemoku.

— Jūs puikiai kalbat! — sušuko ispanė.

— Nieko panašaus. Man tenka daugiausia kalbėti portugališkai ir labai mažai ispaniškai. Labai mėgtu ispanišką dainas.

— Tai padainuokite mums ką nors, — pasakė ispanė.

— O ne, aš tik klausytis mėgtu. Dainuoti visai nemoku.

— Mes irgi nemokam, bet vis tik

dainuojam.

— Atvirai prisipažstu, kad pirmą kartą išgirdau taip gražiai ispaniškai dainuojant.

Jos pusluokė.

— Mes labai blogos daininkės, — juokavo katalunietė.

Jos juodos, kaip anglis, akys žerėjo džiugsmu ir nuosirdumu.

Buvo jau visai tamsu. Laivas išplaukė į atvirą jūrą. Pakilo didelis vėjas.

— Eisime į kabiną, Končika, — pasakė ispanė. — Vėjas labai šaltas.

— Taip, eisime, — atsakė katalunietė.

— Buenas nočes! — sušuko abi ir nuėjo į laivo vidų.

— Buenas nočes, — atsakiau.

Šaltas jūrų vėjas tarė mano plaukus. Stovėjau ir vis dar žiūrėjau į duris, kur dingo abi ispanės. Laivas siu bavo. Pasisdarė šalta. Pasislėptiau ir aš kabinoje. Atsigiliau. Ilgai neužmiegu. Akyse vaidinasi du gražių ispaniškų suletai. Jos buvo tikrai gražios ir malonos. Ypatingai katalunietė. Rodos, taip ir matau tamsoje jos gražias žėrinčias akis.

(b. d.)

SKAITYK IR PLATINK „LIETUVY“

Pranešimai.

BENDRAS «VILTIES» S GOS SKYRIU SUSIRINKIMAS.

Šių metų spalį 27 dieną, sekmdienį, Darlaus-Girėno salėje, rua Lithuana Nr. 13 šaukiamas visų «Vilties» S-gos skyrių narių susirinkimas šiai dienotvarkėi apsvarstyti:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo rinkimai
3. S-gos atstovo pranešimas iš Pasaulio Lietuvių Kongreso
4. p. St. Vancuvičiaus paskaita
5. Ejuamieji reikalai

Visi «Vilties» S-gos nariai prašomi kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Kviečiami ir prijaučiantieji.

Centro Valdyba

Šiuo pranešama «Dr. V. Kudirkos» v. liet. pr. mokyklos mokynių tėvams, kad š. m. spalį 26 d. 8 val. vak. mokyklos patalpose įvyks visuotinas narių susirinkimas. Bus pranešimas iš Pirmojo Pasaulio Lietuvių Kongreso ir svarstomi kiti svarbūs klausimai.

Tėvų K-tas.

LIET. S GOS BRAZILIJOS KNYGYNAS

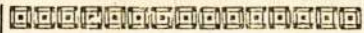
atidarytas kasdien nuo 1 iki 3 val. p. p. Penktadieniais nuo 7 iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 2 iki 4 val. p. p.

Knygos skaitymui išduodamos sena tvarka. Knygynas tvarkomas ir greit bus išduodamos skaitymui naujai gautos knygos iš Lietuvos.

Knygyno Vedėjas.

Pranešame visuomenės žiniui, kad «Lietuvio» Redakcija ir Administracija atidaryta kasdien nuo 10 iki 3 val. p. p. Sekmadieniais nuo 2 iki 4 val. p. p. Visais reikalais prašoma kreiptis tik nurodytomis valandomis.

REDAKCIJA

Dėmėsio

FELČERIS I. GARLO

Trumpiausiu laiku pagyda užkrečiamas (lyties) odos ir kitas ligas. Apžiūrėjimas ir adatos veltui. Priimu visomis dienomis bile kokią valandą.

VILLA ZELINA.

Bonde nuo Largo da Sô N. 32.

Autobusas nuo seno turgaus.

RESTORANAS IR VALGYKLA.

Skandūs valgiai ir mandagus patarnavimas.

Pietūs ir vakarienės už 1\$800 tik pas

POVILĄ RAMANAUSKĄ

Rua José Paulino, 151, (Dom Retiro) São Paulo.

Cia Parque da Mooca.

Geriausioje vietoje sklypai ilgam išsimokėjimui. Parduodami sklypai ir statomi namai. Mėnesiniai mokėjimai nuo 48\$000. Vietoje elektros šviesa ir vanduo. Arti geležinkelio. Sužinoti pas Izidoro Vincente Siverio, rua Capitão Pacheco Chaves, 67 Tel. 3-0524 Villa Prudente, arba J. Augulis Avenida Zelina, 24, sob. V. Zelina. Nepirkite kitur pirma nepasiteiravę pas mus.

Chamados.

J. FRIZZO IR KO BANKINIAI NAMAI

Isac Cogan tarpininkaujant, darome šamadas iš viso pasaulio šaltų. Už geriausias kainas ir su pilnomis garantijomis.

RUA MAUÁ, 207. Tel. 4-3345. São Paulo.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 37-a salas 8 — 9. Tel. 4-0715.

Paieškojimas.

Lietuvos Respublikos Konsulatas São Paulo, rua Aureliano Cautinho, 10 paieško žemiau išvardintus asmenis:

1. Žungailą Vincą — iš Šiaulių miesto.
2. Vilnonį Antaną iš Anykščių m.
3. Vilnonytę — Grebnickienę Oną, iš Anykščių miestelio.
4. Svarčą Karolį ir Svarcieneį Elena, kilčius iš Šančių — Kaunas.
5. Šapolienę — Karvelytę Elžbietą.
6. Vilką Boleslovą, Tartokų km., Jonavos valstė.
7. Jakubonį Kazį, Kupiškio valstė.
8. Slavainį Alfonso, Kriukių m. Šiaulių apskr.
9. Juozas ir Stepanida Bykova
10. Kacevičių S.
11. Abukauskaitė Ona arba Abukovska Anna.
12. Dr. M. Kairauską.
13. Levitasą Joselį.
14. Juodką Juozą.
15. Vincą Vaivadą, arba jo vaikais: Bronius, Stasys, Ona Vaivadai.

Visi piliečiai, kurie žino paieškamųjų asmenų gyvenamąsias vietas, tepraneša jų adresus Konsulatui.

SKELBKITES TIK „LIETUVY“

GREITAS SUSISIEKIMAS MASSILIA GRAZIUOJU LAIVU

SANTOS — EUROPA PER 10 DIENU

Gražiausiai įrengti apartamentai, kabinos pirmos, antros ir trečios klasės.

Kas penkiolika dienų išeina geriausi laivai: «AURIGNY», «BELLE ISLE», «EUBEE», «FORMOSE», «GROIX», «JAMAIQUE», «KERGELEN» ir «LIPARI».

Gražiausios kabinos — gerai įrengta virtuvė veltui vynas ir visi valgiai.

Agencia: Rua Libero Badaró 33-A S. Paulo
Avenida Rio Branco 11/13 Rio
Rua 15 de Novembro, 186. Santos

Brangus skaitytojai.

Per išėjusius metus «LIETUVIS» lankė tamstos namus, kas savaitę teikdams daugybę žinių iš Tėvynės — Lietuvos, viso pasaulio, iš vietos. Jame tamsta rasdavai daug įdomių ir naudingų straipsnių apysakų, eilėraščių.

«LIETUVIS» buvo tamstos geriausias draugas, patarėjas ir prietelius. Jis nori ir toliau juo būti. «LIETUVIS» neapvils tamstos ir toliau. Jis tikisi, kad ir tamsta, malonūs skaitytojai, jo neapvils. Taigi, nieko nelaukdams siųsk «Lietuvio» prenumeratą 1936 metams.

Ateinančiais metais «Lietuvis» bus daug įdomesnis ir įvairesnis, nes jis turės daug naujų bendradarbių korespondentų bei talkininkų.

1936 met. «Lietuvį» skaitysi visi!

Vienintelis São Paulo RUSU-BARAS

RUA VICTORIA, 158

Visomis dienomis, dalyvaujant geriausioms rusų kolonijos meno pajėgoms, dainos, baletas, balalaikų orkestras ir kt.

Baletą veda žymi balerina Liolia, orkestra — Orlovas

Visi kas nori linksmai liuoslaikį praleisti, atsilankykite!

LIETUVIAI SUSIDOMĖKIT

Labai gražioj ir sveikoj vietoj, Alto do Belemzino rajone

stovi VILLA FORMOZA

kur parduodama pigiai ir ilgam išsimokėjimui žemė, po 4\$000 vienam kv. metrui, beto DUODAMA Veltu PLYTOS.

Susisiekiama autobusais «Villa Formosa» iš Praça São Jos (Largo do Belem).

Norintieji įsigyti sklypus nuosavybėn šioje gražioje vietoje prašoma kreiptis kasdien nuo 1 iki 6 val. vakaro, į agencija, rua Alvaro Ramos, 135.

Bonde Belem iki sustojimo vietai. Iš Mokes galima nueiti pėstiems einant rua Hypodromo, arba važiuojant autobusais, Quarta Parada. Kam patogiau, bet kuriuo laiku Avenida Zeli na Nr. 42. pas V. VALIUKEVIČIŲ.

© Vilniaus nepamiršk lietuvi!

CASA S. CAETANO
 ARTIGOS FINOS - PREÇOS MODICOS
 PERFEIÇÃO ECONOMIA E DURABILIDADE
 JULIO CESTARI
 99 R. SÃO CAETANO-99 - TEL. 4-0777
 S. PAULO

Geriausių rūšių ir už pigiausias kainas. Didžiausias pasirinkimai. Skrybelės, batai, marškiniai, kaklaraščiai ir kit. tik sankrovoje SÃO CAETANO.

RUA SÃO CAETANO, 99, S. PAULO.

VILLA ZELINA.

ZEMĖS SKLYPAI BE NUOŠIMČIU ILGAM IŠSIMOKĖJIMUI po 30\$000 mlr. mėnesiui. Duodama išsimokėjimui ir statybos medžiaga. Už grynus pinigus žemė su didele nuolaida. Taip pat už grynus pinigus parduodami jau pastatyti ir gerai įrengti namai.

Tikrų žinių gauti galima kreiptis visumis dienomis vietoj — Kontoroj Avenida Zelina, 33.

Karlos Korkiško.

Dr. B. K. Chipiakoff
 (Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Dr. Adolpho Taubkin
 ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
 Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba Lietuviškai.

Daktaras
 A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.
 Ladeira Porto Geral 12 sobr.
 (kampus Boa Vista ir 25 de Março)
 2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukštė.
 Tel. buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Verėia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, viso kius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE
 Rua 15 de Novembro Nr. 32. Tel. 2-6393

Sparnuoti Lietuviai.

Gauta São Paule, platinimui, S. Amerikoj «Atlaso» išleista apie pirmuosius Lietuvos transatlantinius lakūnus a. a. St. Darių ir St. Girėną knyga «Sparnuoti Lietuviai».

Knyga labai gražiai išleista, gražiu drobės virėliu, gausiai paveiksluota ir labai įdomi. Knygos turinys: Žuvusių lakūnų biografijos, jų pasirėngimas žygiui, žygis ir jo tragiška pabaiga, tragedijos priežastis ir kit.

Knygos kaina 1½ dolerio. Gaudieji pinigai eina a. a. Dariaus ir Girėno paminklo statybos fondui.

Kiekvienas susipratęs lietuvis turėtų šią knygą, kaip atmintį žuvusių lakūnų, įsigyti.

Knyga galima gauti Lietuvos Konsulato ir «Lietuvio» redakcijoj.

„LIETUVIS“
 gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje,
- 5) Menkaičio krautuvėj S. Annoj.
- 6) „Vilniaus“ krautuvėj rua Prates 12.
- 7) Kirilausko krautuvėj, Vila Anastacioj, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“ Redakcijoj visomis dienomis.

DEVĖK GRAŽIUS RŪBISI

Rūbai gražus tik tada, kai gražiai pasiūti.

Vokiečių fotografijų įstaiga
„BERNARDO“
 Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT
 Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
 Tel. 4-5576 São Paulo.

ALFAIATARIA KAUNAS

Sjvame sulig naujausių madų ir pigiau negu kitur. Didelis medžiagų pasirinkimas. Darbas garantuotas.

Rua Duque de Caxias 6-A
 (prie Sorocabano stoties)

DANTISTAS
 JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
 Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parselena, arba si-darbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta dieną ir nakti. —

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą	Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išėvybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyti galima Lietuviškai arba kuria nors kita kalba.	Darome pinigines perlaidas į Lietuvą. Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.
Macedonier 24. 9. 35.		
Persier 5. 10. 35.		
Pionier 22. 10. 35.		

Klinos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.]
 Rua Mauá 207, kampus rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100.000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame Lietuviškai [staiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.]

PASAULY

Nuo spalio 1 d. naujos linoms pirkti taisyklės

Finansų ministeris pasirašė naujas linoms pirkti taisykles, kurios pradedamos veikti nuo spalio 1 dienos.

Pirmiausia, taisyklėmis sutvarkomas linų prekybos aparatas: kas norės linų prekybą vesti ir tam reikalingi gauti finansų ministerio leidimą, turės įrodyti, kad jis sugeba tą darbą dirbti: finansiniai pajėgus, moka valstybinę kalbą, supirktiems linoms sukrauti turi sandėlius ir t. t. Antra, įvedamas pri-

valomas linų ir pakulų rušiavimas ir panaikinamas ligšiol „aguliniai“ pirkinimas. Linų prekybos monopolio išvengta: kol kas linus galės supirkinėti Lietūkis per savo skyrius ir privačių linų pirklių susivienijimas. Linų kaina bus nustatyta remiantis esančiu pasauliniame linų rinkoje kainų viduriu. Linai bus priimami tik tinkami eksportui.

Geru santykiu su Vokietija ir Lenkija sąlygos

Pasikalbėjimo su Amerikos laikraščio „Chicago Tribune“ korespondentu min. pirm. p. Tūbelis platokai nušvietė dabartinius Lietuvos santykius su Vokietija. Jis pareiškė, kad Lietuva su Vokietija ginčų neturi, bet ginčų su mumis sudarė Vokietija. Su Vokietija mes norime palaikyti gerus santykius, bet norime, kad Vokietija pripažintų Lietuvos suverenumą Klaipėdos krašte,

kuris yra perduotas mums, ką patvirtino ir Vokietija, pasirašydama su mumis sutartį nustatančią mūsų sienas.

Dėl nesutikimų su Lenkija, tauta turi žiūrėti pirmyn, bet ji turi teisę žiūrėti ir atgal. Mes negalime atsisakyti pretenzijų į Vilnių, ir jeigu Lenkija paaiskės šį klausimą atvira, tai, gali būti, dabartinė būtis galės būti ir pakeista.

Signataru pareiškimas Vokietijai.

Vokietija, nuolatos kurstydamą prieš Lietuvą, ypač nepagalbėjo visokių prasimanymų dėl Seimelio rinkimų. Ji skelbė, kad Lietuva visiškai nesilaiko Klaipėdos statuto, kad ji panaikino Klaipėdos krašto autonomiją, kad naujas seimelio rinkimų įstatymas nesutinka su statutu ir t. t.

Signatarinės valstybės — Anglija, Prancūzija ir Italija atkreipė į tuos viešųjų puoštumus dėmesį, ištyrė padėtį ir rado, kao vokiečių puolimai neturi pagrindo. Todėl rugsėjo 27 d. tų valstybių atstovai Berlyne įteikė vokiečių vyriausybei notą (pareiškimą), kuriame pareiškia, kad Lietuva iki šio laiko niekur nėra sulaužiusi Klaipėdos statuto ir, kaip matyti iš Lietuvos vyriausybės pareiškimų, ir ateityje jo nelaužys. Trys signatarinių valstybių — Didž. Britanijos, Prancūzijos ir Italijos — vyriausybės pareiškia, kad Lietuvos vyriausybė įrodžiusi savo gerą valią vydyti Klaipėdos autonomiją visose srityse. Tai ypatingai matyti iš to, kad Lietuvos vyriausybė nepaleido paskutinio Klaipėdos seimelio, o palaikė jo natu-

ralaus galo, nors seimelis buvo patekęs į didelius sunkumus. Nors statuto nenumatyta, kada turi įvykti nauji rinkimai Lietuvos vyriausybė tuoj paskelbė naujus rinkimus.

Atsižvelgiant į tą labai lojalų Lietuvos vyriausybės laikymąsi, Didž. Britanijos, Prancūzijos ir Italijos vyriausybės prašo, kad ir vokiečių vyriausybė pripažintų tą be priekaištų Lietuvos pareiškimą ir iš savo pusės padaryti viską ta pat dvasia, kaip ir Lietuvos vyriausybė, kad prisidėtų prie sutaukimo ir santykių tarp Lietuvos ir Vokietijos pagerinimo.

Politinuose s'nuokniuose trijų Klaipėdos statuto signatarinių valstybių de maršas pas vokiečių vyriausybę sukėlė didelio susidomėjimo. Politiniuose diskusiuose pareiškama, kad tuo žygiu vokiečių vyriausybė verčiama laikytis žodžio. Jei kancleris Hitleris noris praktiškai įrodyti savo taikingus pareiškimus, tai dabar jam duodama gera proga. Todėl laukiama, kad vokiečių propaganda prieš Lietuvą turi sugriūti.

Anglų -- Italų santykiai gerėja.

Kitus karui tarp Italijos ir Abisinijos labai paglobėjo ir Anglijos santykiai su Italija. Anglai visą laiką stengėsi daryti spaudimą Italijai. Anglai daugiausia palaikė Tautų Sąjungos priimtas sankcijas prieš Italus. Tačiau naujausios žinios praneša, kad po diplomatinių derybų Anglijos ir Italijos

santykiai gerėja. Anglai nutarė atsaukti keletą didesnių karo laivų iš Viduržemio Jūros. Italai iš savo pusės atšaukia kariuomenės dalis iš Libijos. Užsienio spaudos žiniomis, tuo tarpu didesnio susipratimo tarp Italijos ir Anglijos nebusi.

Ar persikels karas iš Afrikos i Europą?

Užsienio spaudoje plačiai rašoma apie galimą karą Europoje. Kitus karui Afrikoje, Europoje politinė padėtis pasidarė labai įtempta. Dauguma Europos valstybių smerkia italus. Musolini pradeda karą su Abisinija pareiškė, dėsias visas pastangas, kad karas nepersikleistų į Europą, Dau-

guma Europos valstybių pasisakė už sankcijas prieš Italus. Ar tos sankcijos bus vykdomos, tuo tarpu sunku pasakyti. Jei sankcijos bus pavartotos tai esą visai galimas dalykas, kad Europoje galės kilti irgi labai rimtas konfliktas.

Mirė Arthur Hendersonas.

Spalių 21 d. Anglijoje mirė garšios Nusiginklavimo Konferencijos pirmininkas buvęs Anglijos užsienio reikalų ministris Arthur Hendersonas. Paskuti-

niu laiku Hendersonas sunkiai sirgęs ir buvęs visiškai užsidaręs nuo pasaulio. Jis mirė nebe nežinodams apie Italijos — Abisinijos karą.

ORO SUSISIEKIMAS TARP AMERIKOS IR VOKIETIJOS.

Amerikos Jūrų ministerijoje svarstomas klausimas apie įvedimą nuolatinio oro susisiekimą tarp Amerikos ir Vokietijos. Tam tikslui jau esąs statomas didelis cepelinai, kuris palaikysiu nuolatinį susisiekimą. Juo bus vežojamas paštas ir keleiviai.

AMERIKOS LIETVIAI PROTESTUOJA

Amerikos Lietuvių susivienijimo pirmininkas Bagočius Tautų Sąjungai į Ženevą pasiuntė šitokio turinio telegramą: „Vienas milijonas Amerikos lietuvių vienbalsiškai ir griežtai protestuoja prieš Hitlerio, prieš Lietuvų nukreiptą terorą jos suvereninių teisių Klaipėdos krašte atžvilgiu ir prieš bet kokį ir visus mėginimus pavergti, bet kurią Lietuvos ar Rytų Europos dalį pikčiausiai naujųjų laikų dotkrinai, nacizmui.“

PRANCŪZIJOS SENATO RINKIMAI.

Prancūzijoje jau pasibaigė Senato rinkimai. Oficialiai papkelbti rinkimų rezultatai. Daugiausia balsų gavęs ministris pimininkas Levalis. Levasis Prancūzijoje pasidarė labai populerus ir įsčioje labai daug simpatijų visuomenės sloksnuose.

ŽYDAI PASAULINĖJE SPORTO OLIMPIADOJE.

Pasaulinės Sporto Olimpiados pirmininkas iš Berlyno pranešė Amerikos Atletikos Sąjungos pirmininkui, kad Vokietijoje nebusi daroma varžymų žydų sportininkams, kurie norės dalyvauti Olimpiadoje. Amerikos sporto vadovybė pageidaujanti, kad Olimpiadoje dalyvauti būtų leista ir Vokietijos žydams — sportininkams.

REDIKAL — SOCIAAISTU KONGRESAS PARYŽIUJE.

Paryžiuje prasidėjo socialistų radikalų kongresas, kuriame dalyvauja apie 1500 atstovų. Kongresui pirmininkauja buvęs Prancūzijos ministris pirmininkas Heriot. Kongresas apsvartė visą eilę klausimų ir priėmė keletą rezoliucijų.

MONARCHISTU JUDĖJIMAS GRAIKIJOJE.

Graikijoje monarchistų judėjimas kaskart įgauna didesnės reikšmės. Monarchistų tarpe yra daug žymių politikų veikėjų. Monarchistai tvirtina, kad vienintelė išeitis Graikijai iš koblios politinės padėties tik monarchija.

— Spalių 19 d. sudegė italų laivas „Ausonia“. Gaisro priežastis dar neišaiškinta. Žmonių aukų nėra.

— Meksikos policija suėmė 36 kunigus. Jie kaltinami ruošimu sąmokso prieš esamąją tvarką. Pas kal kai kuriuos kunigus, esą rasta ginklų iš amunicijos.

— Iš Klaipėdos pranešama, kad po Seimelio rinkimų vokiečiai dar daugiau bruzda Klaipėdos krašte. Lietuvos Vyriausybė imasi priemonių, kad krašte atstatyti tvarką ir ramybę.

— Iš Šanchajaus pranešama, kad tarp Kinijos ir Sovietų Rusijos pasirašyta slapta sutartis. Sutarties turinys nežinomas, bet spėjami, ka sutartis esanti nukreipta prieš Japoniją.

— Anglijos pastoriai ir kunigai griežtai nusistatė prieš Italus, pradėjusius karą su Abisinija. Anglijos dvasiškiečiai nurodo, kad D. Britanijos Vyriausybė turinti imtis visų priemonių apsaugojimui Europos nuo naujo karo pavojaus.

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

Projektas įsteigti eksporto institutą

Paskutinėmis dienomis Brazilijos Atstovų Rūmai svarstė projektą įsteigti eksporto institutą. Projekte numatyta tokiame institutui labai plati darbo dirva. Institutas turėtų rūpintis visais Brazilijos eksporto ir užsienio prekybos reikalais. Ar bus projektas priimtas, paaiškės vėliau.

Statyba S. Paulo mieste.

Paskutiniais laiku S. Paulo mieste smarkiai pagyvėjo statyba. Ypač gerai šimet statoma daug, net labai didelių namų. „Estado de S. Paulo“ iš spalio 24 d. pažymi, kad šimet S. Paulo mieste busi pastatyta tiek naujų namų, kaip 1928—9 metais. Šimet ligi spalio 1 d. miesto valdyba išdavė 5190 leidimų statybai, tuo tarpu 1931 m. per tą patį laiką buvo išduota tik 2994. Iš to matyti, kad statyba smarkiai didėja.

Inžinerijos ir geležinkelių kongresas Campinas mieste.

Campinas miesto atidarytas Brazilijos Inžinerijos ir Geležinkelių Kongresas, kuriame dalyvauja daugybė atstovų iš valdžios ir geležinkelių kompanijų. Kongrese dalyvauja S. Paulo estado gubernatorius P. Armando Salles de Oliveira ir Susisiekimu Ministris. Svarstoma daug svarbių klausimų, liečiančių Brazilijos geležinkelius.

Sprogimas fabrike.

Spalių 19 dieną São Caetano miestelyje viename fabrike įvyko didelis sproginimas, kuris padarė daug nuostolių. Per sproginą užmuštas vienas darbininkas ir trys sunkiai sužeisti.

Policija uždarė darbininkų sindikatą.

Iš Santos pranešama, kad vietos policija uždariusi statybos darbininkų sindikatą. Statybos darbininkai paskutiniu laiku streikavo. Darbininkų atstovai pranešė spaudai, kad jie streiką ir toliau tęs. Dėl sindikato uždarymo pasiūstas skundas estado Gubernatoriui.

Ir provinciojoj branksta produkcija.

Vietos spauda daug rašo apie maisto produktų kainų kilimą. Dauguma maisto produktų pabrango ne tik S. Paulo ir kituose didesniuose miestuose, bet ir provinciojoj. Maisto produktų pabrangimas, ypatingai atsiliepią į darbininkų gyvenimą, juo labiau, kad provinciojoj darbininkai beveik visur gauna menką atlyginimą.

Pašto dėžutė

Redakcijos yra laiška:

V. Bučinskui, P. Gauliui, V. Griuliuui, B. Galeckui, J. Gurskiui, F. Garšikai, A. Indai, J. Jasiūniui, A. Juciui, K. Januškiui, A. Juknevičiui, P. Klaušui, J. Kerui, P. Kilbauskui, J. Masliui, A. Piečkaiytei, K. Vaseleuskui, V. Verbičiui, J. Vijekliui.

PASTABA: Laiška emėjai neturinti tieji išsipirke pašto dėžutės — moka už laiška 200 reisų.

Administracija.

LIETUVIS
— GYVENIMO VEIDRODIS.